		Seat No. :
		LH-104 April-2014
		B.Com. (SemVI) CE-303(C) : Advanced Business Management
Tin	ne: 3	Hours] [Max. Marks : 70
1.	(A)	સંચાલન માહિતી પ્રણાલી એટલે શું ? તેની જરૂરીયાત સમજાવો. What is Management Information System ? Explain its need. અથવા/OR
		સંચાલન માહિતી પ્રણાલીના ખ્યાલનો ઉદ્ભવ ચર્ચો. Discuss the evolution of the concept of Management Information System (MIS).
	(B)	સંચાલન માહિતી પ્રણાલી (MIS) ના હેતુઓ જણાવો. 4 State the objectives of MIS. અથવા/OR
		નોંધ લખો : MIS અને અન્ય વિદ્યાશાખા. Write a note on : MIS & other disciplines
	(C)	MIS ની ધંધાકીય વ્યવસ્થાતંત્ર સંદર્ભેની, ભૂમિકા અને સ્થાન ચર્ચો. 4 Discuss the role and position of MIS in content of a business organization. અથવા/OR
		નોંધ લખો : વ્યવસ્થાતંત્રીય પરિવર્તનનાં એજન્ટ તરીકે MIS. Wrie a note on : MIS as an organizational change agent.
2.	(A)	માહિતી ટેક્નોલોજીનો ખ્યાલ સમજાવી, કોમ્પ્યુટરનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો. 6 Explain the meaning of Information Technology. Clearly mention the meaning of computer. અથવા/OR
		નોંધ લખો : માહિતી એક પાયાના તત્ત્વ તરીકે.
		Write a note on: Information as a fundamental element.
	(B)	માહિતી સંગ્રહનો અર્થ તેમજ માહિતી ઉપર પ્રક્રિયાનો અર્થ અને મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો. 4 Explain the meaning of information storage and explain the meaning and importance of processing of information.

LH-104 1 P.T.O.

પ્રણાલીની રચના કરવી પડે છે." ચર્ચા કરો.

faster and speedier." Discuss.

"કોઈપણ માહિતીને ઝડપથી તેમજ ત્વરીતપણે પહોંચાડવા માટે ત્વરીત પ્રતિભાવ

"Quick Response System needs to be formed - to enable any information to reach

(C) નોંધ લખો : વ્યવહાર પ્રક્રિયા પ્રણાલીઓ.

Write a note on: Transaction processing system.

અથવા/OR

નોંધ લખો : સંચાલન માહિતી પ્રણાલીઓ

Write a note on: Management Information System.

3. (A) ઉત્પાદન ક્ષેત્રે સંચાલન માહિતી પ્રણાલીની ભૂમિકા ચર્ચો.

6

4

Discuss the role of MIS in manufacturing sector.

અથવા/OR

માર્કેટીંગ ક્ષેત્રે સંચાલન માહિતી પ્રણાલીની ભૂમિકા ચર્ચો.

Discuss the role of MIS in the marketing sector.

(B) માલ સામાન સંચાલન ક્ષેત્રે, સંચાલન માહિતી પ્રણાલીની ભૂમિકા ચર્ચો.

4

Discuss the role of MIS in Inventory Management.

અથવા/OR

માનવ સાધન સંચાલન ક્ષેત્રે, સંચાલન માહિતી પ્રણાલીની કામગીરી ચર્ચો.

Discuss the role of MIS in the Human Resource Management sector.

(C) બેંકીંગ સેવા આપતા વ્યવસ્થાતંત્રમાં, MIS ની ભૂમિકા ચર્ચો.

4

Discuss the role of MIS in the organization providing Banking Service.

અથવા/OR

વાહન વ્યવહાર કે ટ્રાન્સપોર્ટ સેવા સાથે સંકળાયેલ વ્યવસ્થાતંત્રમાં MIS કેવી કામગીરી કરે છે ?

What type of MIS service is given to organization associated with Transport service?

4. (A) "ધંધાકીય જગતમાં સંચાલન માહિતી પ્રણાલી (MIS) ની અસરકારકતા અને કાર્યક્ષમતાને કારણે તેનું મહત્ત્વ દિવસે-દિવસે વધી રહ્યું છે." ચર્ચા કરો.

"The effectiveness and efficiency of MIS in business world is increasing day by day." Discuss.

અથવા/OR

MISના વિકાસ અને અમલીકરણને અસર કરતા પરિબળો જણાવો.

State the factors affecting the development and implementation of Management Information System (MIS).

LH-104 2

(B) માહિતી સંગ્રહ વ્યવસ્થાનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો. (Data Warehousing) Explain the concept of Data Warehousing.

4

અથવા/OR

માહિતી-ખનન (Data Mining) એટલે શું ?

What is Data Mining?

(C) જ્ઞાન સંચાલનનો અર્થ સમજાવી, તેના ફાયદાઓ ચર્ચો.

4

Explain the meaning of knowledge management. Discuss its benefits.

અથવા/OR

ધંધાકીય બુદ્ધિમતાનો, ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો. (Business Intelligence)

Explain clearly the concept of Business Intelligence.

5. નીચેના વિધાનો સાચાં છે કે ખોટાં છે, તે જણાવો :

14

State whether the following statements are True or False :

- (1) MIS ના ખ્યાલમાં, સમય જતા ખૂબ પરિવર્તન આવ્યું છે. With passage of time, the concept of MIS has changed.
- (2) શિક્ષણ, સાહિત્ય અને ધંધા માટે, માહિતીએ પાયાની બાબત ગણાતી નથી.

Information is not considered as a basic matter, for education, literature and business.

(3) MIS સાથે બીજી અન્ય વિદ્યાશાખાઓ જોડાયેલી જોવા મળે છે.

Other disciplines are connected with MIS.

(4) માહિતી ક્ષેત્રમાં જ્ઞાન કામદારોનું અસ્તિત્વ જોવા મળતું નથી.

In the field of information, there is no existence of knowledge worker.

(5) MIS નો હેતુ એ છે કે, ઓછામાં ઓછી પડતરે, યોગ્ય સમયે સચોટ માહિતી એકમને પૂરી પાડવી.

The objective of MIS is providing correct information to business at the minimum of the cost at the right time.

(6) MIS ની કામગીરીમાં કોમ્પ્યુટરની મદદ કે તેનો ઉપયોગ એકમમાં ભાગ્યે જ થતો હોય છે.

The use of computer or its use is hardly seen in the working of MIS.

(7) સામાન્ય ઝડપે જ્યારે કોઈપણ માહિતી મોકલવાની હોય ત્યારે ત્વરીત પ્રતિભાવ પ્રણાલીનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.

When any information is to delivered at an ordinary speed, then Quick Response System is utilized.

- (8) દિન પ્રતિદિન કોમ્પ્યુટરની પડતરમાં ઘટાડો થાય છે, જ્યારે કે તેના ઉપયોગોમાં વધારો થઈ રહ્યો છે.
  - Day by day the cost of computers is decreasing, whereas its usage is increasing.
- (9) ઉત્પાદન પ્લાન્ટની ક્ષમતા તેમજ તેની જાળવણી સંદર્ભે MISની ઉપયોગીતા કે ભૂમિકા જોવા મળતી નથી.
  - MIS's role or utility is not seen in context of production plant maintenance and its efficiency.
- (10) માર્કેટીંગ ક્ષેત્રે MIS, હાર્ડ ડેટા તેમજ સોફ્ટ ડેટાનો ઉપયોગ કરે છે. The MIS utilizes Hard & Soft Data in the marketing sector.
- (11) માલસામાન સંચાલન ક્ષેત્રે, MIS ની ભૂમિકા કાચા માલના જથ્થા તેના વપરાશ અને તેના પડતર અંગેની હોય છે.
  - In the field of Inventory Management, the role of MIS is pertaining to raw material quantity, its usage and its cost.
- (12) MIS ના વિકાસ અને અમલીકરણમાં ખૂબ સસ્તુ હાર્ડવેર તેમજ સોફ્ટવેર ખરીદવું પડે છે. For development and implementation of MIS very cheap hardware as well as software is to be purchased.
- (13) કેટલાક એકમો, વિશિષ્ટ ધંધાકીય એપ્લીકેશન પૂરતા જ કેટલાક કોમ્પ્યુટર હાર્ડવેર ખરીદતા હોય છે.
  - Some firms/Co.'s purchase computer hardware only to accommodate/complete certain business applications.
- (14) માહિતી જીવનચક્ર સંચાલનનો ખ્યાલ વ્યવહારુ નથી.

Information Lifecycle Management concept is not practical.

LH-104 4